

Adatok a Mátra hegység zuzmóflórájához III. Ilona-völgy

MOLNÁR KATALIN

ABSTRACT: (Contributions to the lichen flora of the Mátra Mts III. Ilona-völgy.) The valley Ilona-völgy is located in the Mátra Mts, NE Hungary. 41 lichen species were collected by the author from the investigated area. *Candelariella reflexa*, *Lecanora saligna*, *Parmelia elegantula*, *Physcia aipolia* and *Physconia enteroxantha* are new for the lichen flora of the Mátra Mts.

Bevezetés

A Mátra lichenológiai szempontból hazánk jól kutatott területei közé tartozik. A hegység zuzmóflóráját Kiszelén Vámosi Anna dolgozta fel (KISZELYNÉ-VÁMOSI 1968, 1971, 1980, 1982–83), aki munkáiban felsorol minden általa a hegységben talált fajt konkrét előfordulási adatokkal. GALLÉ (1975) tíz évig kutatta a Mátra zuzmócönözisait. KIS & MOLNÁR (2004), illetve MOLNÁR et al. (in press) a Mátrai Tájvédelmi Körzetben található fokozottan védett Tarjánka-szurdok és peremvidékének moha- és zuzmóflóráját vizsgálták. Fóriss Ferenc az 1900-as évek második felében végzett gyűjtéseket a hegységben, de eredményeit nem publikálta.

Jelen tanulmány a Keleti-Mátrában, Parádfürdőtől délre húzódó Ilona-völgyben (1. ábra) tett terepjárások zuzmóflorisztikai eredményeit foglalja össze. A völgy egy része a Mátrai Tájvédelmi Körzet területére esik, az Ilona-völgyi vizesés és környéke pedig fokozottan védett terület.

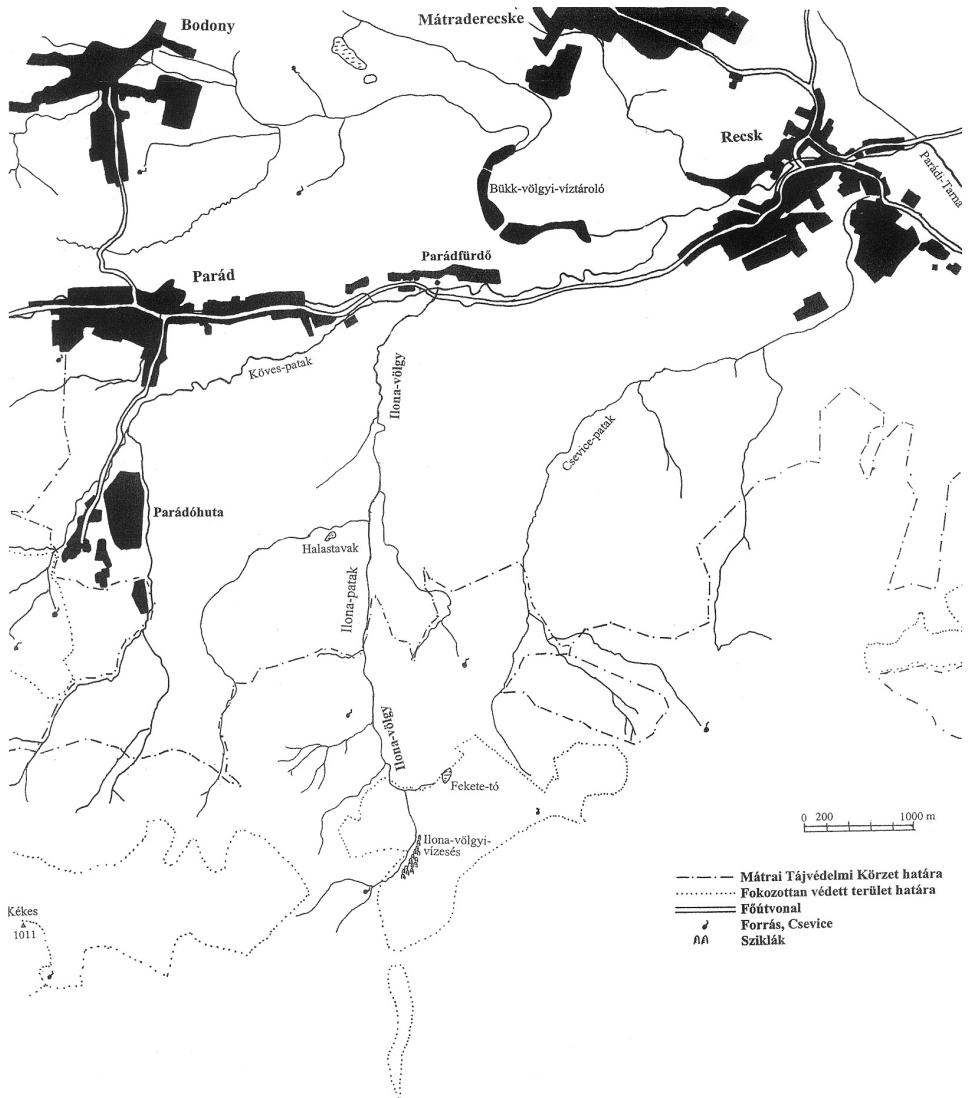
Itt található gróf Károlyi Mihály által a XIX–XX. század fordulóján telepített kb. 1,5 km hosszú „Ilona-völgyi fasor”, amely főként vadgeszenyefákból áll. Az út bal oldalán 170, a jobb oldalán 162 ép fa áll (KÁRÁSZ 2002), gyűjtésem legnagyobb része ezekről származik.

A vizsgált területen korábban is folytak botanikai kutatások a magasabbrendű növényekkel (pl. MOLNÁR 2001) és a kriptogám szervezetekkel (KISZELYNÉ-VÁMOSI 1980, 1982–83) kapcsolatban egyaránt. FÓRISS Ferenc (1957) naplójában 26 taxont (összesen 32 példányt) említ a völgyből (1. táblázat), melyeket 1957. május 12-én *Aesculus* sp., *Populus tremula*, *Quercus* sp. és *Tilia* sp. fákról, valamint andezit-szikláról gyűjtött be. Kiszelén Vámosi Anna gyűjtéséből herbáriumunkban (EGR) 1 példány lelhető fel (*Crocynia membranacea* Zahlbr.), a Mátra zuzmóflórájában (KISZELYNÉ-VÁMOSI 1980, 1982–83) pedig 2 fajt említ az Ilona-völgyből (*Cladonia furcata* (Huds.) Schrad. var. *racemosa* (Hoffm.) Flk. és *Pseudevernia furfuracea* (L.) Zopf).

Anyag és módszer

Munkám során összesen 103 példányt dolgoztam fel. Terepvizsgálataimat a Bükk Nemzeti Park Igazgatósága 21-54/2004. ügyiratszámu kutatási engedélyével végeztem. A lelőhelyek helykoordinátáinak meghatározása GARMIN eTrex Vista Europe GPS készülékkel történt. A példányok azonosításához a következő munkákat

használtam: PURVIS et al. 1992, VERSEGHY 1994, VITIKAINEN 1994, WIRTH 1995a, 1995b. A fajneveknél BIELCZYK et al. (2004) nömenklatúráját követtem. A példányokat az Eszterházy Károly Főiskola Növénytani Tanszékének herbariumában (EGR) helyeztem el.

1. ábra. Az Ilona-völgy térképe (A Mátra és a Mátraalja kerékpáros- és szabadidőterképe alapján)

Enumeráció

Amandinea punctata (Hoffm.) Coppins & Scheid.: EGR 4389: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4390: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső részén, *Aesculus hippocastanum* kérgén; EGR 4444:- É.sz. 47°53,689' K.h. 20°03,368', 274 m tszf. magasság, a völgy középső részén, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4445: É.sz. 47°53,705' K.h. 20°03,365', 270

m tszf. magasság, a völgy középső részén, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4446: É.sz. 47°55,336' K.h. 20°03,512', 199 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss Ferenc gyűjtései között nem szerepel.

Anaptychia ciliaris (L.) Körb.: EGR 4314, 4391: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4447: É.sz. 47°55,362' K.h. 20°03,354', 190 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Acer* sp. kérgén. Fóriss szintén gyűjtötte *Aesculus* sp. kérgéről.

Bacidia fraxinea Lönnr.: EGR 4476: É.sz. 47°55,362' K.h. 20°03,540', 190 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Acer* sp. kérgén. Fóriss nem gyűjtötte az Ilona-völgyből.

Bacidia rubella (Hoffm.) A. Massal.: EGR 4469: É.sz. 47°55,362' K.h. 20°03,540', 190 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Acer* sp. kérgén. Fóriss nem gyűjtötte az Ilona-völgyből.

Candelariella reflexa (Nyl.) Lettau: EGR 4416: É.sz. 47°55,408' K.h. 20°03,708', 197 m tszf. magasság, a völgy bejáratánál Parádfürdőnél, *Acer* sp. kérgén. Fóriss gyűjtései között nem szerepel.

Candelariella xanthostigma (Ach.) Lettau: EGR 4392: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső részén, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4448: É.sz. 47°53,689' K.h. 20°03,368', 274 m tszf. magasság, a völgy középső részén, *Aesculus hippocastanum* kérgén. E fajt Fóriss nem gyűjtötte a völgyből.

Cladonia cf. chlorophaea (Flörke ex Sommerf.) Spreng.: EGR 4315: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss gyűjtései között nem szerepel.

Evernia prunastri (L.) Ach.: EGR 4317, 4318: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4319: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4320: É.sz. 47°55,408' K.h. 20°03,708', 197 m tszf. magasság, a völgy bejáratánál Parádfürdőnél, *Acer* sp. kérgén. Fóriss Ferenc *Tilia* sp. kérgéről szintén gyűjtötte a vizsgált területen.

Flavoparmelia caperata (L.) Hale: EGR 4450: É.sz. 47°53,689' K.h. 20°03,368', 274 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss anyagában nem szerepel.

Graphis scripta (L.) Ach.: EGR 4451: É.sz. 47°53,347' K.h. 20°03,353', 166 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Carpinus betulus* kérgén; – EGR 4470: É.sz. 47°53,348' K.h. 20°03,324', 183 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Carpinus betulus* kérgén. Fóriss nem gyűjtötte a völgyből.

Hypocenomyce scalaris (Ach.) M. Choisy: EGR 4399: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4452: É.sz. 47°53,689' K.h. 20°03,368', 274 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss Ferenc nem gyűjtötte a völgyből.

Hypogymnia physodes (L.) Nyl.: EGR 4321: É.sz. 47°55,408' K.h. 20°03,708', 197 m tszf. magasság, a völgy bejáratánál Parádfürdőnél, *Acer* sp. kérgén; – EGR 4324, 4326: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4327: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Carpinus betulus* kérgén; – EGR 4325: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4322, 4323: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, holt faanyagon. Fóriss gyűjtései között szintén szerepel *Tilia* kérgéről.

Lecanora argentata (Ach.) Malme: EGR 4471: É.sz. 47°53,346' K.h. 20°03,353', 166 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Carpinus betulus* kérgén. Fóriss anyagában nem szerepel.

Lecanora carpinea (L.) Vain.: EGR 4393, 4394: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss Ferenc gyűjtötte a területen *Populus tremula* és *Tilia* sp. kérgéről.

Lecanora conizaeoides Nyl. ex Crombie: EGR 4395, 4396: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4453: É.sz. 47°53,689' K.h. 20°03,368', 274 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss gyűjtései között nem szerepel.

Lecanora saligna (Schrad.) Zahlbr.: EGR 4397, 4478: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4398: kb. 200 m tszf. magasság, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss Ferenc nem gyűjtötte az Ilona-völgyben.

Lepraria incana (L.) Ach.: EGR 4400: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss nem említi naplójában a területről.

Melanelia elegantula (Zahlbr.) Essl.: EGR 4333, 4402, 4403: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4332: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss nem említi naplójában a területről.

Melanelia fuliginosa (Fr. ex Duby) Essl.: EGR 4328, 4404, 4406, 4407: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4330, 4405: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső részén, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4454: É.sz. 47°53,347' K.h. 20°03,353',

166 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Carpinus betulus* kérgén; – EGR 4455: É.sz. 47°53,705' K.h. 20°03,365', 270 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4329: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó részén, *Carpinus betulus* kérgén. Fóriss Ferenc is gyűjtötte *Tilia* sp. kérgéről.

Melanelia subargentea (Nyl.) Essl.: EGR 4456: É.sz. 47°55,362' K.h. 20°03,540', 190 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Acer* sp. kérgén. Fóriss gyűjtésében nem szerepel.

Parmelia sulcata Taylor: EGR 4334, 4335, 4337, 4473: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4336: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4338: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Carpinus betulus* kérgén; – EGR 4339, 4340, 4342: É.sz. 47°55,408' K.h. 20°03,708', 197 m tszf. magasság, a völgy bejáratánál Parádfürdőnél, *Acer* sp. kérgén. Fóriss gyűjtésében nem szerepel.

Parmelia tiliacea (Hoffm.) Hale: EGR 4341, 4343, 4344: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4457: É.sz. 47°53,705' K.h. 20°03,365', 270 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4458: É.sz. 47°53,689' K.h. 20°03,368', 274 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss gyűjtésében nem szerepel.

Peltigera horizontalis (Huds.) Baumg.: EGR 4459: É.sz. 47°52,965' K.h. 20°03,622', 314 m tszf. magasság, az Ilona-vízeséshez közel, sziklán. Fóriss nem gyűjtötte példányait a völgyből.

Pertusaria albescens (Huds.) M. Choisy & Werner: EGR 4408: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss *Pertusaria discoidea* néven említi a völgyből naplójában.

Pertusaria amara (Ach.) Nyl.: EGR 4409, 4411: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4410, 4412, 4413: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss is talált példányokat *Tilia* és *Aesculus* fákon.

Phaeophyscia orbicularis (Neck.) Moberg: EGR 4422: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4475: É.sz. 47°55,362' K.h. 20°03,540', 190 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Acer* sp. kérgén. Fóriss naplójában nem említi a területről.

Phlyctis argena (Spreng.) Flot.: EGR 4414: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4415: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss Ferenc nem gyűjtötte a völgyből.

Physcia adscendens (Fr.) H. Olivier: EGR 4421: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss gyűjtésében nem szerepel.

Physcia aipolia (Ehrh. ex Humb.) Fürnr.: EGR 4461: É.sz. 47°55,362' K.h. 20°03,540', 190 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Acer* sp. kérgén. Fóriss Ferenc *Aesculus* kérgéről gyűjtötte.

Physcia tenella (Scop.) DC.: EGR 4472: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss nem említi a völgyből.

Physconia distorta (With.) J. R. Laundon: EGR 4348: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss naplójában nem említi az Ilona-völgyből.

Physconia enteroxantha (Nyl.) Poelt: EGR 4349: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss nem gyűjtötte a völgyből.

Physconia perisidiosa (Erichsen) Moberg: EGR 4462, 4463: É.sz. 47°55,362' K.h. 20°03,540', 190 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Acer* sp. kérgén; – EGR 4474: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss naplójában nem említi a területről.

Pseudosagedia aenea (Wallr.) Hafellner & Kalb: EGR 4464: É.sz. 47°53,348' K.h. 20°03,324', 183 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Carpinus betulus* kérgén. Fóriss naplójában nem említi a területről.

Ramalina farinacea (L.) Ach.: EGR 4351: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4465: É.sz. 47°53,689' K.h. 20°03,368', 274 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss két varietását gyűjtötte a völgyben *Quercus*ról és *Tilia*ról.

Ramalina fastigiata (Pers.) Ach.: EGR 4350: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss nem gyűjtötte a völgyből.

Ramalina pollinaria (Westr.) Ach.: EGR 4352: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss Ferenc nem gyűjtötte a völgyben.

Rinodina exigua (Ach.) Gray: EGR 4477, 4479: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Nem szerepel Fóriss gyűjtésében.

Scoliciosporum chlorococcum (Graeve ex S tenh.) Vezda: EGR 4417: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4418, 4419, 4420: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4466: É.sz. 47°53,689' K.h. 20°03,368', 274 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Nem szerepel Fóriss anyagában.

Usnea filipendula Stirz.: EGR 4441: kb. 200 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén. Fóriss naplójában nem említi a területről.

Xanthoria parietina (L.) Th. Fr.: EGR 4353: É.sz. 47°53,770' K.h. 20°03,354', 272 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén –; EGR 4467: É.sz. 47°53,689' K.h. 20°03,368', 274 m tszf. magasság, a völgy középső szakaszán, *Aesculus hippocastanum* kérgén; – EGR 4468: É.sz. 47°55,362' K.h. 20°03,540', 190 m tszf. magasság, a völgy alsó szakaszán, *Acer* sp. kérgén. Fóriss is begyűjtötte két varietasat *Aesculus*ról, illetve *Tiliáról*.

Értékelés

Az Ilona-völgyben végzett gyűjtések eredményeként 41 zuzmófajt azonosítottam, melyek közül 17 lombos telepű (41,46%), 17 kéregtelepű (41,46%) és 7 bokros telepű (17,08%). A telepek jól fejltek, tömegesek. Feltűnő, hogy a vadgesztenyefasor fáinak kérgét a lombkoronaszintben is gazdag borítják epifiton zuzmók. Ez összefüggésben lehet azzal, hogy a falevelek július környékén elpusztulnak a vadgesztenyelevél-aknázómolyok (*Cameraria ohridella*) inváziója miatt, így a lombkorona szintje is fényben gazdag élőhelyül szolgál.

Öt faj a Mátrára nézve újnak tekinthető: *Candelariella reflexa*, *Lecanora saligna*, *Parmelia elegantula*, *Physcia aipolia*, *Physconia enteroxantha*. Közülük a *C. reflexa* kivételével mindeneknek találtam Mátrából származó példányát az egri (EGR), illetve a budapesti (BP) herbariumban, ám közlésben ezek eddig nem jelentek meg. A *Candelariella reflexa*t VERSEGHY (1994) nem említi flóraművében, de BIELCZYK et al. (2004) fajlistájában már szerepel mint a hazai flóra eleme. Első magyarországi adata a Vas-hegyről származik (KISS 1985).

1. táblázat. FÓRISS Ferenc útinaplójában (1957) említett zuzmók az Ilona-völgyből.

Anaptychia ciliaris (L.) Mass. f. *verrucosa* (Ach.) Boist. – Erdésház, cort. *Aesculi*, 250 m.

Caloplaca pyracea – Halastó, cort. *Populus trem.*, 260 m.

Candelariella lutella (Vain.) Rás. – Halastó, cort. *Populus trem.*, 260 m.

Evernia prunastri (L.) Ach. f. *sorediifera* Ach. – Sándorrét, cort. *Tiliae*, 240 m.

Lecanora carpinea (L.) Vain. f. *caesiorubra* Kreyer – Halastó, cort. *Populus trem.*, 260 m.

Lecanora carpinea (L.) Vain. var. *cinerella* (Flk.) Rabh. – Sándorrét, cort. *Tiliae*, 240 m.

Lecidea carpathica (Kbr.) Szat. f. *distrata* (Arn.) Maas Geest. – Halastó, saxa andesitica, 260 m.

Lecidea glomerulosa (DC.) Steud. – Halastó, cort. *Populus trem.*, 260 m.

Lecidea parasema Ach. – Sándorrét, cort. *Tiliae*, 240 m.

Parmelia fuliginosa (Fr.) Nyl. – Sándorrét, cort. *Tiliae*, 240 m.

Parmelia glabra (Schaer.) Nyl. – Erdésház, cort. *Aesculi*, 250 m.

Parmelia physodes (L.) Ach. – Sándorrét, cort. *Tiliae*, 240 m.

Pertusaria amara (Ach.) Nyl. v. *concentrica* (Savicz) Erichs. – Sándorrét, cort. *Tiliae*, 240 m; Erdésház, cort. *Aesculi*, 250 m.

Pertusaria discoidea (Pers.) Malme var. *albida* Erichs. – cort. *Querci*, 220 m.

Pertusaria lutescens (Hoffm.) Lamy – cort. *Querci*, 220 m.

Physcia aipolia (Ehrh.) Hampe – Erdésház, cort. *Aesculi*, 250 m.

Physcia ciliata (Hoffm.) D. R. – Halastó, cort. *Populus trem.*, 260 m.

Physcia grisea (Lam.) Lettau – Sándorrét, cort. *Tiliae*, 240 m.

Physcia leucoleptes (Tuck.) Lett. var. *detersa* (Nyl.) Nádv. – Erdésház, cort. *Aesculi*, 250 m.

- Physcia pulvlerulenta* (Schreb.) Sandst. var. *angustata* (Hoffm.) Nyl. – Halastó, cort. *Populus trem.*, 260 m.
Physcia pulvlerulenta (Schreb.) Sandst. var. *angustata* f. *incusoides* Nádv. – Halastó, cort. *Populus trem.*, 260 m.
Ramalina farinacea (L.) Ach. var. *multifida* f. *intermedia* Arn. – Halastó, cort. *Querci*, 260 m.
Ramalina farinacea (L.) Ach. var. *perluxurians* Hue – Sándorrét, cort. *Tiliae*, 240 m.
Rinodina sp. – Halastó, cort. *Populus trem.*, 260 m.
Xanthoria parietina (L.) Th. Fr. v. *vulgaris* f. *polyphylla* (Fr.) Hillm. – Erdésház, cort. *Aesculi*, 250 m.
Xanthoria parietina (L.) Th. Fr. var. *ectanoides* Nyl. – Sándorrét, cort. *Tiliae*, 240 m.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetem fejezem ki dr. Lőkös Lászlónak (MTM Növénytára), aki határozásaim eredményeit megerősítette, segített a kritikus fajok azonosításában és értékes megjegyzéseket fűzött a kézirathoz. Hálás vagyok Varga Jánosnak (EKF Állattani Tanszéke) a terepbejárásokban nyújtott segítségről.

Munkámat az OTKA T047160 és M045616 számú pályázatai támogatták.

Irodalomjegyzék

- A Mátra (Magas-Mátra és a Keleti-Mátra) és a Mátraalja kerékpáros- és szabadidőterképe. – Gyöngyös Polgármesteri Hivatal Tourinform Irodája, 2000.
- BIELCZYK, U.; LACKOVIČOVÁ, A.; FARKAS, E. E.; LŐKÖS, L.; LIŠKA, J.; BREUSS, O.; KONDRATYUK, S. YA. (2004): Checklist of lichens of the Western Carpathians. – W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków, 181 pp.
- FÓRISS, F. (1957): Útinapló. – Miskolc.
- GALLÉ, L. (1975): A Mátra-hegység zuzmóközönségei. – *Botanikai Közlemények* 62 (3): 179–189.
- KÁRÁSZ, I. (2002): Heves megyei természetvédelmi kalauz. – Túzlisliom Egyesület, Eger, 143 pp.
- KIS, G. és MOLNÁR, K. (2004): Adatok a Mátra hegység moha- és zuzmóflórájához. – *Acta Academiae Pedagogicae Agriensis, Sectio Biologiae* XXV: 25–38.
- KISS, T. (1985): Lichenológiai kutatások a Vashegyen. – *Botanikai Közlemények* 72(1-2): 163–167.
- KISZELYNÉ-VÁMOSI, A. (1968): Adatok a Mátra hegység zuzmóflórájához. – *Acta Academiae Pedagogicae Agriensis, Nova Series* Tom. VI: 391–394.
- KISZELYNÉ-VÁMOSI, A. (1971): Adatok Galyatető zuzmóflórájához. – *Acta Academiae Pedagogicae Agriensis, Nova Series* Tom. IX: 411–416.
- KISZELYNÉ-VÁMOSI, A. (1980): A Mátra-hegység zuzmóflórája I. – *Folia Hist-nat. Mus. Matr.* 6: 51–70.
- KISZELYNÉ-VÁMOSI, A. (1982–83): A Mátra-hegység zuzmóflórája II. – *Folia Hist-nat. Mus. Matr.* 8: 63–75.
- MOLNÁR, Cs. (2001): Új adatok a Mátra déli és keleti részének növényvilágából I. – *Kitaibelia* 6 (2): 347–361.
- MOLNÁR, K., KIS, G. és KÉKES, J. Y.: Data for the bryophyte and lichen flora of the Mátra Mts. II. – *Acta Academiae Pedagogicae Agriensis, Sectio Biologiae* XXVI. (in press)
- PURVIS, O. W.; COPPINS, B. J.; HAWKSWORTH, D. L.; JAMES, P. W. és MOORE, D. M. (1992): The Lichen Flora of Great Britain and Ireland. – The British Lichen Society, London, 710 pp.
- VERSEGHY, K. (1994): Magyarország zuzmóflórájának kézikönyve. – Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, 415 pp.
- VITIKAINEN, O. (1994): Taxonomic revision of *Peltigera* (lichenized Ascomycotina) in Europe. – *Acta Botanica Fennica* 152: 1–96.
- WIRTH, V. (1995a): Die Flechten Baden-Württembergs. Teil 1-2. – Eugen Ulmer GmbH & Co., Stuttgart, 1006 pp.
- WIRTH, V. (1995b): Flechtenflora 2. Auflage. – Eugen Ulmer GmbH & Co., Stuttgart, 661 pp.

MOLNÁR Katalin
 MTA-EKF Bryológiai Kutatócsoport
 Eszterházy Károly Főiskola Növénytani Tanszéke
 3301 EGER, Pf. 43
 E-mail: molnark@tvnmail.hu